

19 kwietnia- ważna data w historii Polski i Warszawy

Dlaczego 19 kwietnia powinniśmy przypiąć żonkil?

- W 1939r., kiedy wybuchła II wojna światowa, w Polsce mieszkało 2 miliony 250 tys. Żydów, co stanowiło 1/3 Żydów mieszkających w Europie. Była to społeczność, która odegrała w naszej historii, kulturze bardzo ważną rolę, która identyfikowała się z Polską i uważała za Polaków. Widać to było szczególnie w Warszawie, w której mieszkało ok. 370 tys. Żydów.

Ulica Nalewki

Getto

- W październiku 1939r. utworzono w Warszawie getto. I nagle wszystkich Żydów przesiedlono w jedno miejsce, otoczono murem, odcięto od świata. W getcie warszawskim zamieszkiwało ok. 450 tys. Żydów. Wszyscy byli zobowiązani do noszenia na ubraniach opasek z gwiazdą Dawida, aby odznaczać się w społeczeństwie. W getcie mieszkało ok. 100 tys. dzieci.

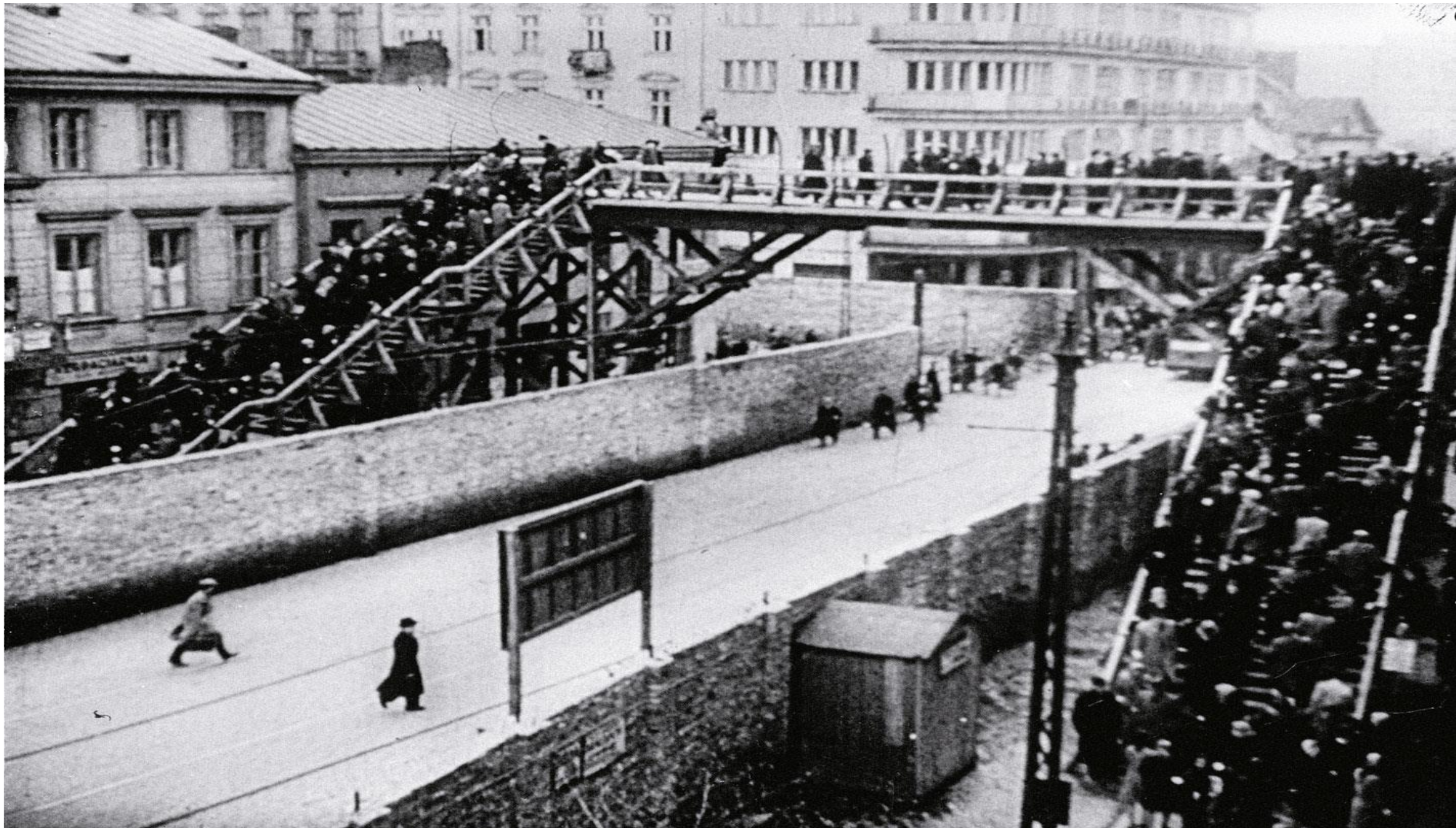
Otoczenie getta murem

getto

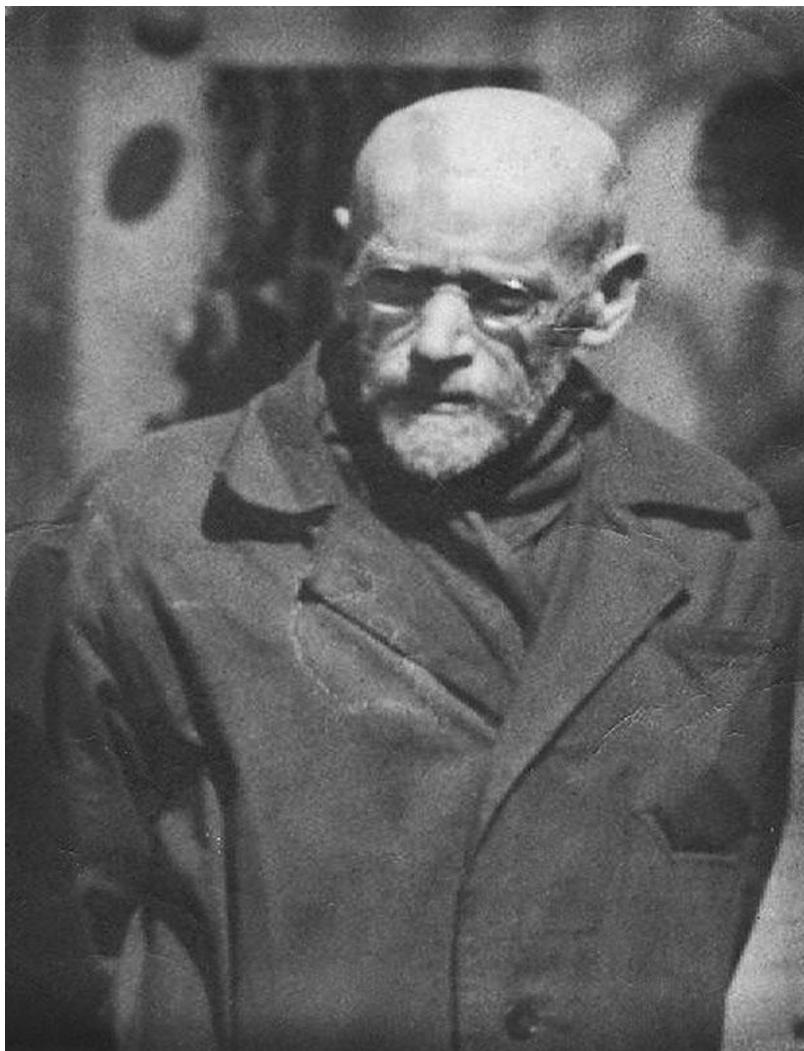
Bundesarchiv, Bild 101I-134-0782-24
Foto: Knobloch, Ludwig | MfA 1941 ca.

Opaska z gwiazdą Dawida

- Znaście **nazwisko Janusza Korczaka?** (Król Maciuś I < Józki, Jaśki, Franki) To znany polski pisarz, pedagog, lekarz, ale też wychowawca żydowskiego Domu Sierot, który wraz ze swoimi wychowankami w październiku 1940 r. przeniósł się do getta. Tam stworzył dzieciom namiastkę prawdziwego domu, zamurował od ulicy okna, aby dzieci odciąć od otaczającej rzeczywistości. Rytm dnia miał przypominać ten sprzed wojny. Była gimnastyka, codzienne zajęcia, zdobywał dodatkowe jedzenie, organizował teatrzyki.
- Niestety, kiedy rozpoczęto likwidację getta, Korczak wraz z dziećmi został wywieziony do Treblinki i tam zginął. Całe swoje życie poświęcił dzieciom. Zawsze występował w ich obronie, tworzył dla nich audycje radiowe.

Dom Sierot na Solcu

Dom Sierot w getcie

Korczak wraz z dwustoma dziećmi w drodze na Umschlagplatz w sierpniu 1942r. podczas likwidacji getta

Irena Sendlerowa

- Kolejną bardzo ważną postacią jest **Irena Sendlerowa**. To Polka, która w czasie wojny pracowała w opiece społecznej, zajmowała się warunkami życia w getcie warszawskim. Dzięki swojej pracy regularnie przekraczała mury getta. Udało się jej wydostać z getta dwa i pół tysiąca dzieci. Wyprowadziła je, wywiozła w ukryciu. Umieszczała je w polskich rodzinach. Została z tego powodu aresztowana, jednak udało się ją wykupić.
- Doczekała się tytułu Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Irena Sendlerowa uratowała ok. 2500 dzieci

Dzieci z getta wyprawdzała wraz ze współpracownikami na różne sposoby. Kanały – to klasyka. Ale były i inne sposoby – jak choćby przejeżdżające przez getto tramwaje, piwnice domów z gettem graniczących czy jeden z gmachów sądów i remizę strażacką.

Irena Sendlerowa ażeby ocalić tożsamość dzieci, zapisywała ich prawdziwe nazwiska na kartkach papieru, które następnie zakopywała w słoikach w ogrodzie.

Anna Frank

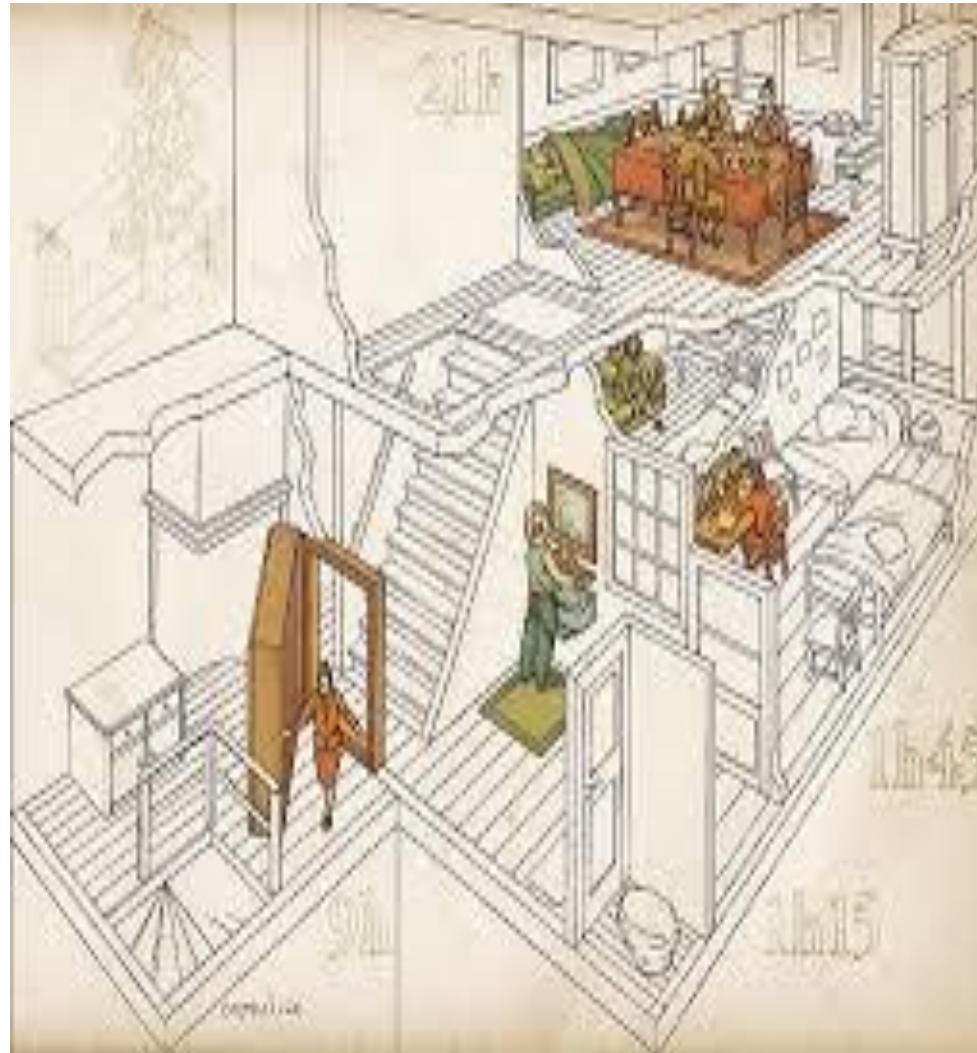
- Chciałam wam jeszcze opowiedzieć o dziewczynce **Annie Frank**, która wraz z rodzicami ukrywała się przez ponad dwa lata w Oficynie dawnej firmy ojca w Amsterdamie. W ciągu dnia nie mogli rozmawiać, przemieszczać się, aby nikt się nie dowiedział o ich kryjówce. Niestety, tuż przed zakończeniem wojny ktoś doniósł na ich kryjówkę. Zostali wywiezieni do obozu koncentracyjnego. W wyniku wyczerpania i choroby Anna zmarła. Wojnę przeżył tylko jej ojciec.

Kryjówka Anny Frank

Całkowita powierzchnia kryjówki wynosiła około 46 m². Anne wspomina w swoim dzienniku, że ich kryjówka była o wiele lepsza od innych, o których słyszała. Cała ósemka pozostała w ukryciu przez ponad 2 lata aż do anonimowego ujawnienia ich miejsca pobytu władzom hitlerowskim.

Dziennik Anny Frank

- Codzienne zapiski o swoim życiu w ukryciu (750 dni) Anna prowadziła od 12 czerwca 1942r., kiedy otrzymała brulion na swoje 13. urodziny. Rozpoczęła go słowami: **„Sądzę, że będę Ci mogła wszystko powierzyć, tak jak jeszcze nigdy nikomu i mam nadzieję, że będziesz dla mnie wielkim oparciem.”**

- Anna w swoim dzienniku opisywała życie codzienne. Zapiski miały formę listów do nieistniejącej przyjaciółki Kitty. Pomimo ciężkich warunków, ich przekaz jest optymistyczny, pełen nadziei na zmianę sytuacji. Ostatni zapis zamieściła 1 sierpnia 1944r. , na trzy dni przed aresztowaniem. „Bardziej, niż mogę to wyrazić, męczy mnie to, że nie wolno nam nigdy wychodzić na zewnątrz, i ogromnie się boję, że zostaniemy odkryci, a potem rozstrzelani.”

Dom i muzeum Anny Frank

Dziękuję za uwagę.

Jolanta Maciejska